

Хоменко Г.Ю., к.е.н., ст. викладач кафедри обліку і аудиту
Захарчук Д.В., магістрант
Житомирський державний технологічний університет

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕНЧУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ ВЕНЧУРНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Венчурне інвестування виступає альтернативним джерелом залучення вільних ресурсів на довгостроковий період, що дозволяє реалізувати перспективні проекти, які спрямовані на впровадження інновацій та новітніх технологій у діяльність підприємств. Діяльність венчурних фондів спрямована на поширення та впровадження інновацій в економіку країни, стимулювання науково-технічного прогресу з метою підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку. Саме капітал венчурних фондів є єдиним ефективним джерелом фінансування інноваційної діяльності підприємств, що розвиваються і потребують значних додаткових фінансових ресурсів.

Суб'єктами венчурного підприємництва є інвестор (або інвестиційний комітет), венчурні капіталісти та підприємства-реципієнти. Венчурні капіталісти є посередниками між інвесторами або інвестиційним комітетом. Вони представляють загальні інтереси групи інвесторів без вкладення власних коштів у підприємства-реципієнти, приймають активну участь в управлінні діяльністю інвестованих підприємств і отримують лише частину прибутку від збільшення ринкової вартості об'єкта вкладення.

Венчурна діяльність є досить ризиковим бізнесом. Для інвестора найбільший ризик полягає у вкладенні фінансових ресурсів в діяльність підприємств, відносно яких немає впевненості у поверненні вкладених коштів та отриманні прибутків, так як певні гарантії в такому фінансуванні взагалі не надаються. Для підприємства-реципієнта, в свою чергу, негативною стороною такого фінансування є повна або часткова відстороненість від управління підприємством та у розподілі значних прибутків.

Венчурний капітал пов'язаний з інноваціями. Він є критичним чинником в інноваційному процесі. Капітал венчурного інвестиційного фонду відноситься до найбільш ризикованого, що відрізняє його від інших видів капіталу. Він не повертає вкладені у нього інвестором кошти і не виплачує відсотки на них. Значні ризики венчурного інвестування зумовлені також і специфікою об'єкта вкладення, зокрема малі та новостворені підприємства характеризуються своєю непублічністю на початкових стадіях розвитку бізнесу.

У процесі дослідження та виявлення специфічних характеристик венчурного інвестування виявлено їх вплив на відображення венчурної діяльності в системі бухгалтерського обліку, що представлено в таблиці 1.

Представлені особливості венчурної діяльності, зумовлюють значний вплив на систему бухгалтерського обліку, який проявляється у формуванні інформації в системі бухгалтерського обліку щодо венчурної діяльності у формі групування даних щодо напрямів венчурної інвестиційної діяльності, стадій, форм фінансування, етапів.

Особливості відображення венчурної діяльності в системі бухгалтерського обліку: теоретичні аспекти

№ з/п	Особливості венчурної діяльності	Відображення в бухгалтерському обліку
1	Участь венчурного капіталіста в управлінні інвестованим підприємством	Бухгалтерський облік повинен забезпечувати управління достовірною та оперативною інформацією про здійснювані операції за участі венчурних інвестицій, а також про результати таких операцій та їх вплив на ринкову вартість інвестованого підприємства, з метою прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень
2	Процес швидкого збільшення статутного капіталу підприємства-реципієнта	Бухгалтерський облік (в частині аналітичного обліку) повинен надавати детальну інформацію про структуру статутного капіталу, номінальну вартість акцій, дивідендну політику та частку кожного засновника
3	Отримання венчурних інвестицій без застави та відсотків за кредит	Бухгалтерський облік повинен забезпечувати оперативною інформацією про фінансове становище інвестованого підприємства, в частині його кредитоспроможності та платоспроможності, що надасть можливість інвестору адекватно оцінити реальний рівень ризиків та можливий рівень доходності в майбутньому, а також впевнитись в поверненні вкладених коштів

Рахунки бухгалтерського обліку, в свою чергу, акумулюють інформацію про витрати, понесені в ході здійснення венчурної інвестиційної діяльності, за місцями їх виникнення, центрами відповідальності та джерелами фінансування. Крім того, формування аналітичних розрізів групування бухгалтерських даних здійснюється з метою прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень.

З особливостей венчурної інвестиційної діяльності визначено основні принципи її обліку, до яких входить:

1) формування інформації в системі бухгалтерського обліку, яка передбачає групування даних щодо напрямів венчурної інвестиційної діяльності, стадій, форм фінансування, етапів;

2) формування на рахунках бухгалтерського обліку інформації про витрати, понесені в ході здійснення венчурної інвестиційної діяльності, за місцями їх виникнення, центрами відповідальності та джерелами фінансування;

3) формування аналітичних розрізів групування даних бухгалтерського обліку з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Висновки. Отже, актуальним є вирішення питань, які пов'язані саме з обліковим відображенням венчурних інвестицій в системі бухгалтерського розвитку як у підприємства, в яке вкладають венчурний капітал (підприємство-реципієнт), так і у венчурного інвестора, який не дивлячись на достатньо високі ризики такого інвестування, вкладає власні кошти в діяльність та розвиток інноваційних підприємств.